Lietas Nr. 11823005912
Lietas arhīva Nr. K22-0170-13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Ludzā 2013.gada 5.decembrī

Ludzas rajona tiesa šādā sastāvā – tiesas sēdes priekšsēdētājs Juris Andersons, ar tiesas sēžu sekretāri Ilgu Juškāni, piedaloties prokurorei Sandrai Katkevičai, izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā /pers. D/, /personas kods/, un /pers. E/, /personas kods/, apsūdzēti noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 221.panta otrajā daļā (likuma redakcijā līdz 2013.gada 1.aprīlim), un

konstatēja

/pers. D/ un /pers. E/ izdarīja tabakas izstrādājumu nelikumīgu glabāšanu un pārvietošanu (pārvadāšanu), tā rezultātā, radot būtisku kaitējumu un izdarot šīs darbības personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, un proti,

2012.gada 27.maijā, ap pulksten 3:40, /pers. D/, /pers. E/ un cita persona, grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar noziedzīgu nolūku pārvietot un glabāt tabakas izstrādājumus ar Krievijas Federācijas akcīzes markām, no izmeklēšanā nenoskaidrotas personas, kura pārcēla cigarešu pakas pāri Krievijas Federācijas un Latvijas Republikas robežupei, iegādājās Krievijas Federācijā ražotas cigaretes ar filtru sekojošos daudzumos: 60000 gabalus cigaretes ,,Bayron", kuru kopējā muitas vērtība - Ls 738, bet valstij kopumā nenomaksāti nodokļi - Ls 4590,36 (muitas nodoklis Ls 425,09, akcīzes nodoklis Ls 3204,42 un pievienotās vērtības nodoklis Ls 960,85); 20000 gabalus cigaretes ,,More Red", kuru kopējā muitas vērtība - Ls 316, bet valstij kopumā nenomaksāti nodokļi - Ls 1594 (muitas nodoklis Ls 182,02, akcīzes nodoklis Ls 1068,14 un pievienotās vērtības nodoklis Ls 344,56); 20000 gabali cigaretes ,,More Blue", kuru kopējā muitas vērtība - Ls 316, bet valstij kopumā nenomaksāti nodokļi - Ls 1594 (muitas nodoklis Ls 182,02, akcīzes nodoklis Ls 1068,14 un pievienotās vērtības nodoklis Ls 344,56), bez Latvijas Republikas akcīzes markām, un bez to izcelsmi apliecinošiem dokumentiem. Minētās cigaretes /pers. D/, /pers. E/ un cita persona no iegādāšanās vietas nelikumīgi pārvietoja pa mežu Ciblas novadā, Krivandas ciema teritorijā virzienā uz Ciblas ciemu, kur pa ceļam viņus pārsteidza un aizturēja robežsardzes darbinieki.

/pers. D/, /pers. E/ un citas personas darbību rezultātā, pārkāpjot akcīzes preču aprites noteikumus, Latvijas valstij tika nodarīts materiāls zaudējums Ls 7779,80, ko sastāda kopumā nenomaksāto nodokļu summa (muitas nodokļa apjoms Ls 789,13, akcīzes nodokļa apjoms Ls 5340,70 un pievienotās vērtības nodokļa apjoms Ls 1649,97). Glabājot un pārvietojot (pārvadājot) cigaretes, par kurām nebija likumā noteiktā kārtībā samaksāts akcīzes nodoklis un kuras nebija marķētas ar Latvijas Republikas akcīzes nodokļa markām /pers. D/, /pers. E/ un cita persona pārkāpa sekojošus likuma ,,Par akcīzes nodokli" nosacījumus: 1.panta otrās daļas 2.punktā noteikto, ka akcīzes nodokļa marka - alkoholisko dzērienu vai
tabakas izstrādājumu akcīzes nodokļa marka, kuru piestiprina alkoholisko dzērienu iepakojumam (pudelei vai citam iepakojumam) vai tabakas izstrādājumu iepakojumam (paciņai vai citam iepakojumam) un kura apliecina, ka marķētajiem alkoholiskajiem dzērieniem vai tabakas izstrādājumiem ir legāla izcelsme un tie ņemti valsts kontrolē atbilstoši noteiktajiem akcīzes nodokļa samaksas nosacījumiem; 4.panta pirmās daļas 2.punktā noteikto, ka ar nodokli ir apliekamas cigaretes; 33.panta 2.punktā noteikto, ka Latvijas Republikā aizliegts ražot, izmantot, pārstrādāt, uzglabāt, pārvietot un realizēt akcīzes preces, par kurām nav samaksāts akcīzes nodoklis, izņemot šajā likumā noteiktajos gadījumos; 33.panta 3.punktā noteikto, ka Latvijas Republikā aizliegts ražot, izmantot, pārstrādāt, uzglabāt, pārvietot un realizēt alkoholiskos dzērienus un tabakas izstrādājumus, kuri nav marķēti ar akcīzes nodokļa markām, izņemot normatīvajos aktos noteiktos gadījumos.

Ar savām darbībām /pers. D/, /pers. E/ un cita persona radīja būtisku kaitējumu, proti, Latvijas valstij nodarīja ne tikai ievērojamu materiālu zaudējumu nenomaksāto nodokļu apmērā - Ls 7779,80, bet arī apdraudēja citas ar likumu aizsargātās Latvijas tautsaimniecības intereses un tiesības uzņēmējdarbības, kā arī ekonomiskās darbības sfērās. Konkrēti, /pers. D/, /pers. E/ un cita persona, veicot nelikumīgās darbības ar tabakas izstrādājumiem (cigaretēm), veicināja tabakas izstrādājumu nelegālu apriti, kā rezultātā apdraudēja valsts budžeta veidošanas pamatprincipus.

Tā kā valsts budžets daļēji veidojas no nodokļu ieņēmumiem, tai skaitā arī akcīzes nodokļa ieņēmumiem, tad, veicinot tabakas izstrādājumu nelegālu apriti, tika apdraudētas Latvijas nodokļu maksātāju ar likumu aizsargātās intereses un tiesības uz veselību, izglītību, aizsardzību, kuru nodrošinājums tieši saistīts ar valsts budžeta ieņēmumiem, līdz ar to /pers. D/, /pers. E/ un cita persona, radīja būtisku kaitējumu gan Latvijas valstij, gan Latvijas nodokļu maksātājiem.

Ar savām darbībām /pers. D/ un /pers. E/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 221.panta otrajā daļā.

Tiesas sēdē apsūdzētie /pers. D/ un /pers. E/ savu vainu viņiem inkriminētā Krimināllikuma 221.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina pilnīgi, noziedzīgā nodarījuma kvalifikāciju neapstrīdēja un uzturēja savu lūgumu neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā.

Prokurore Sandra Katkeviča atzina, ka apsūdzēto /pers. D/ un /pers. E/ vainas pierādījumus tiesas izmeklēšanā pārbaudīt nav nepieciešams.

Cietušā pārstāvis tiesas sēdē piekrita neizdarīt pierādījumu pārbaudi.

Tiesa iepazinusies ar lietas materiāliem un uzklausījusi tiesas sēdē apsūdzēto /pers. D/ un /pers. E/ attieksmi pret viņiem izvirzīto apsūdzību, atzīst, ka apsūdzēto vaina viņiem inkriminētā Krimināllikuma 221.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta pilnīgi ar apsūdzēto savas vainas atzīšanu un visiem lietas materiāliem to kopumā un savstarpējā sakarībā, nav pretrunu, kuras būtu nepieciešams novērst tiesas izmeklēšanā.

Tāpēc, ņemot vērā prokurores Sandras Katkevičas viedokli, cietušā pārstāvja viedokli par apsūdzēto /pers. D/ un /pers. E/ lūgumu un pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmo un otro daļu, tiesa nolēma tiesas izmeklēšanā nepārbaudīt apsūdzēto vainas pierādījumus, pārbaudīt tikai apsūdzēto personu raksturojošus datus. Līdz ar to saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu pierādījumu analīze par apsūdzēto vainu viņiem inkriminētajā nodarījumā un to uzskaitījums nav nepieciešami.

Pārbaudot lietas materiālus, tiesa atzina, ka /pers. D/ un /pers. E/ prettiesiskās darbības pareizi ir kvalificētas kā Krimināllikuma 221.panta otrajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums, un apsūdzēto vaina ir pierādīta.

Nosakot soda veidu apsūdzētajam /pers. D/ par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 221.panta otrajā daļā, saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otro daļu, tiesa ņem vērā izdarīto noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību.

Tiesa ņem vērā to, ka apsūdzētais /pers. D/ ir izdarījis mazāk smagu noziegumu, kur apdraudējuma objekts ir Latvijas valsts, valstij ir nodarīts ne tikai ievērojams materiāls zaudējums nenomaksāto nodokļu apmērā - Ls 7779,80, bet tika apdraudētas arī citas ar likumu aizsargātās Latvijas tautsaimniecības intereses un tiesības uzņēmējdarbības, kā arī ekonomiskās darbības sfērās; noziedzīgais nodarījums izdarīts personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās.

Tālāk tiesa ņem vērā apsūdzētā personību, proti, to, ka apsūdzētais /pers. D/ ir ar pamatskolas izglītību, neprecējies, algotu darbu nestrādā.

Kā redzams no Valsts probācijas dienesta Ludzas teritoriālās struktūrvienības izvērtēšanas ziņojuma, apsūdzētajam /pers. D/ vecāki miruši, dzīvo viens pats, nav stabilas dzīvesvietas, trūkst sociālās prasmes pozitīva dzīves modeļa veidošanai. Ir pieejams māsas morāls atbalsts. Jaunākais brālis, arī daļa draugu, nespēj pozitīvi ietekmēt, kopā lieto alkoholu, veikuši likumpārkāpumus. Ņemot vērā /pers. D/ līdzšinējo likumpārkāpumu vēsturi, to atkārtošanās periodiskumu un raksturu, var secināt, ka viņš nepārdomā un neanalizē savu rīcību. /pers. D/ nespēj kontrolēt savu uzvedību alkohola ietekmē, kas ir viens no galvenajiem iemesliem viņa kriminogēnai uzvedībai (lietas lapa 142).

Nosakot soda mēru apsūdzētajam /pers. D/ saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešo daļu, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu, apsūdzētā /pers. D/ atbildību mīkstinošs apstāklis ir savas vainas atzīšana noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un izdarītā nožēlošana.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētā /pers. D/ atbildību pastiprinošu apstākli atzīstams tas, ka viņa izdarītais noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgo nodarījumu recidīvu.

Ņemot vērā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzētā /pers. D/ personību, to, ka viņš ir izdarījis jaunu noziedzīgu nodarījumu, nedzēstas sodāmības laikā, tiesa uzskata, ka viņam ir jānosaka brīvības atņemšanas sods.

Nosakot apsūdzētajam /pers. D/ galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, 52.panta pirmās daļas 2.punktu, noteikto sodu pilnīgi saskaitīt ar sodu, kas noteikts ar Ludzas rajona tiesas 2013.gada 16.jūlija spriedumu - 200 stundas piespiedu darbs, norādot, ka viena brīvības atņemšanas diena atbilst astoņām piespiedu darbu stundām.

Tajā pašā laikā tiesa atrod par iespējamu apsūdzētajam /pers. D/ piemērot Krimināllikuma 55.panta pirmās, otrās un trešās daļas noteikumus un sodīt viņu nosacīti, jo ir guvusi pārliecību, ka sodu neizciešot, viņš turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus.

Pie tāda secinājuma tiesa nonāk ņemot vērā to, ka apsūdzētais /pers. D/ atzīst savu vainu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, nožēlo izdarīto, izcietis visus viņam piespriestos sodus, tai skaitā ar Ludzas rajona tiesas 2013.gada 16.jūlija spriedumu piespriesto sodu - 200 stundas piespiedu darbs.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta sesto daļu, nosacīti notiesājot, apsūdzētajam /pers. D/ uzliekams par pienākumu nemainīt dzīves vietu bez Valsts Probācijas dienesta piekrišanas un piedalīties probācijas programmās saskaņā ar Valsts Probācijas dienesta norādījumiem.

Papildus pienākumi apsūdzētajam /pers. D/ uzliekami nolūkā pastiprināti kontrolēt viņa uzvedību, lai novērstu jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu un sociālo prasmju ieaudzināšanai, kuru rezultāts būtu pozitīva dzīves modeļa izveidošana.

Mantas konfiskāciju apsūdzētajam /pers. D/ nepiemērot, jo viņam nav konfiscējamas mantas.

Nosakot soda veidu apsūdzētajam /pers. E/ par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 221.panta otrajā daļā, saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otro daļu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu,

vainīgā personību.

Tiesa ņem vērā to, ka apsūdzētais /pers. E/ ir izdarījis mazāk smagu noziegumu, kur apdraudējuma objekts ir Latvijas valsts, valstij ir nodarīts ne tikai ievērojams materiāls zaudējums nenomaksāto nodokļu apmērā - Ls 7779,80, bet arī tika apdraudētas citas ar likumu aizsargātās Latvijas tautsaimniecības intereses un tiesības uzņēmējdarbības, kā arī ekonomiskās darbības sfērās; noziedzīgais nodarījums izdarīts personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās.

Tālāk tiesa ņem vērā apsūdzētā personību, proti, ka /pers. E/ ir ar vidējo izglītību, precējies, algu darbu nestrādā, kriminālī sodīts, sodāmība dzēsta, apgādībā ir nepilngadīgs bērns.

Kā redzams no Valsts probācijas dienesta Ludzas teritoriālās struktūrvienības izvērtēšanas ziņojuma, apsūdzētais /pers. E/ pašlaik dzīvo faktiskā laulībā un audzina kopīgu bērnu, kurš dzimis 2012.gada novembrī. Draugu nav, ir plašs paziņu loks, starp kuriem ir arī kriminālī sodītas personas, bet ar kuriem laiku kopā nepavada. Tiek raksturots kā izpalīdzīgs, strādīgs un mierīgs. Alkoholu nelieto vairāk nekā gadu. Pārsvarā strādā gadījuma darbus celtniecībā. Ir finansiālas grūtības, kas var pamudināt apsūdzēto /pers. E/ uz jaunu likumpārkāpumu izdarīšanu (lietas lapa 139).

Nosakot soda mēru apsūdzētajam /pers. E/ saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešo daļu, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu, par apsūdzētā /pers. E/ atbildību mīkstinošu apstākli atzīstams tas, ka viņš atzīst savu vainu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un nožēlo izdarīto.

Krimināllikuma 48.pantā noteiktie atbildību pastiprinoši apstākļi apsūdzētajam /pers. E/ nav konstatēti.

Nav nepieciešams apsūdzēto /pers. E/ sodīt ar brīvības atņemšanu vai īslaicīgu brīvības atņemšanu, jo viņam ir dzēsta sodāmība, konstatēts viens atbildību mīkstinošs apstāklis.

Tiesa secina, ka apsūdzētajam /pers. E/ var noteikt sodu, kas nav saistīts ar viņa izolāciju no sabiedrības.

Ņemot vērā noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzētā /pers. E/ personību viņš sodāms ar piespiedu darbu tuvu maksimālajam apmēram, jo noziedzīgais nodarījums izdarīts personu grupā lielā apmērā.

Nav lietderīgi sodīt apsūdzēto /pers. E/ ar naudas sodu, jo viņam ir finansiālas grūtības, nav pastāvīgu un stabilu ienākumu. Šis apstāklis varētu ietekmēt tiesas piespriestā naudas soda izpildi.

Mantas konfiskāciju apsūdzētajam /pers. E/ nepiemērot, jo viņam nav konfiscējamas mantas.

Kā pamatota ir apmierināmā Valsts ieņēmuma dienesta pieteiktā kaitējuma kompensācija Ls 7779,80 apmērā, jo tā apstiprinās ar krimināllietas materiāliem un to atzīst apsūdzētie /pers. D/ un /pers. E/ (lietas lapa 61).

Kaitējuma kompensācija Ls 7779,80 apmērā solidāri piedzenama no apsūdzētajiem /pers. D/ un /pers. E/.

Nav pamata uz šo brīdi piedzīt kaitējuma kompensāciju no trešās personas, kas tiek turēta aizdomās noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, jo kriminālprocess pret viņu ir izdalīts atsevišķā lietvedībā, apsūdzība tai nav celta, lieta nav nonākusi tiesā (lietas lapas 113 - 114).

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.pantu, lietiskie pierādījumi 60000 (sešdesmit tūkstoši) gabali cigaretes „Bayron", 20000 (divdesmit tūkstoši) gabali cigaretes „More Red" un 20000 (divdesmit tūkstoši) gabali cigaretes „More Blue", kas nodoti Nodrošinājuma valsts aģentūrai, pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā – iznīcināmi (lietas lapa 98.).

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 512., 513., 514., 520., 527., 528., 529., pantiem, tiesa

nosprieda

/pers. D/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījumu izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 221.panta otrajā daļā, un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) mēnešiem, bez mantas konfiskācijas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, 52.panta pirmās daļas 2.punktu /pers. D/ galīgi noteikt sodu, noteikto 6 (seši) mēneši brīvības atņemšana sodu, bez mantas konfiskācijas, pilnīgi saskaitot ar sodu, kas noteikts ar Ludzas rajona tiesas 2013.gada 16.jūlija spriedumu 200 stundas piespiedu darbs, norādot, ka viena brīvības atņemšanas diena atbilst astoņām piespiedu darbu stundām, brīvības atņemšana uz 6 (sešiem) mēnešiem un 25 (divdesmit piecām) dienām, bez mantas konfiskācijas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta pirmo, otro un trešo daļu /pers. D/ noteikto sodu neizpildīt, ja viņš 1 (viena) gadā laikā neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs tiesas uzliktos un kriminālsodu izpildi reglamentējošā likumā noteiktos pienākumus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta sesto daļu, nosacīti notiesājot, /pers. D/ uzlikt par pienākumu nemainīt dzīves vietu bez Valsts Probācijas dienesta piekrišanas un piedalīties probācijas programmās saskaņā ar Valsts Probācijas dienesta norādījumiem.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 55.panta piekto daļu, /pers. D/ soda izciešanas laikā ieskaitīt sodu, kas pilnībā izciests saskaņā ar Ludzas rajona tiesas 2013.gada 16.jūlija tiesas spriedumu 200 stundas piespiedu darbs, norādot, ka viena brīvības atņemšanas diena atbilst astoņām piespiedu darbu stundām, brīvības atņemšanu uz 25 (divdesmit piecām) dienām.

Ieskaitīt /pers.D/soda izciešanas termiņā viņa aizturēšanas periodu no 2012.gada 27.maija līdz 2012.gada 29.maijam.

Drošības līdzekli /pers. D/ līdz sprieduma stāšanās likumīgā spēkā atstāt iepriekšējo – uzturēšanos noteiktā vietā.

/pers. E/ atzīt par vainīgu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 221.panta otrajā daļā un sodīt ar piespiedu darbu uz 220 stundām (divi simti divdesmit stundām), bez mantas konfiskācijas.

Ieskaitīt /pers.E/ soda izciešanas termiņā viņa aizturēšanas periodu no 2012.gada 27.maija līdz 2012.gada 28.maijam.

Drošības līdzekli /pers. E/ līdz sprieduma stāšanās likumīgā spēkā atstāt iepriekšējo – uzturēšanos noteiktā vietā.

Pilnīgi apmierināt Valsts ieņēmuma dienesta kaitējuma kompensāciju un piedzīt solidāri no /pers. D/ un /pers. E/ valsts labā Ls 7779,80 (septiņi tūkstoši septiņi simti septiņdesmit deviņi lati un 80 santīmi).

Lietiskos pierādījumus, kas nodoti glabāšanā Nodrošinājuma valsts aģentūrai: 60000 (sešdesmit tūkstoši) gab. cigaretes „Bayron", 20000 (divdesmit tūkstoši) gab. cigaretes „More Red" un 20000 (divdesmit tūkstoši) gab. cigaretes „More Blue" pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā - iznīcināt.

Spriedumu 10 dienu laikā apelācijas kārtībā var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, sūdzību vai protestu iesniedzot Ludzas rajona tiesā.

Pilns spriedums parakstīts 2013.gada 19.decembrī.

Tiesnesis J.Andersons